

II.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 9. Postni pastirski list za leto 1934 o preobnovi v Duhu Kristusovem. — 10. Postna postava za leto 1934.

9.

Postni pastirski list za leto 1934

o preobnovi v Duhu Kristusovem.

IVAN JOŽEF,

po božjem usmiljenju in po milosti svetega Očeta škof Lavantinski in apostolski upravitelj Slovenske Krajine ter delov Krške in Sekovske škofije, pošilja svojim dragim duhovnikom in vernikom pozdrav in nadpastirski blagoslov.

I.

V Gospodu ljubljeni verniki!

Kaj ne, da malokdo izmed nas z veseljem misli na preteklo leto. Skoraj vsakega je doletela kakšna nadloga: enemu je umrl kdo njegovih dragih; drugi je sam bil hudo bolan; tretjemu je uničila toča ali povodenj njegove upe; zopet drugi je imel nesrečo pri svojih podjetjih. Menda vsak bi imel kaj potožiti. Pa koliko nesreč se je zgodilo po širnem svetu! Na železnicah, avtomobilih, zrakoplovih, ladjah, v rudnikih in drugod je pri raznih strašnih nezgodah blizu 100.000 ljudi v trenutku izgubilo življenje ter nenadoma moralo stopiti pred sodni stol božji. Nehote moramo s prerokom Jeremijem hvaležno vzdihnuti: *Usmiljenje Gospodovo je, da nismo bili pokončani.*¹ Hvala Bogu, da smo še tu, da še moremo poskrbeti za svojo dušo.

Našo škofijo je zadela posebna žalost. Dne 5. aprila 1933 je umrl od Boga nam dani Nadpastir, blagi škof dr. Andrej Karlin. V desetih letih, kar je deloval med nami, smo ga vzljubili za voljo njegove prijaznosti in ljudomilosti. Žalovali smo za njim, ker se je ločil od nas; tolažila nas je vera, da ga je Bog poklical na večni počitek in na zasluženost, neminljivo plačilo; krepki naj nas upanje, da se bomo prej ali slej zopet sešli pri Bogu.

V težkih časih, ko ves svet trpi pod raznimi nadlogami, ko je toliko nasprotstev in sovraštva med posamezniki, med družinami in občinami, med narodi in državami; v dnevih, ko nekateri brezobzir-

¹ Žal. 3, 22.

no zbirajo v svojih rokah denar in bogastvo, dočim milijoni nimajo ne dela ne zaslužka, ne strehe, ne hrane, ne obleke; v dobi, ko se zdi, da je izginila iz sveta vera v Boga, z vero pa pravica in ljubezen — naj vam kot vaš novi, pa že vrsto let znani škof pišem postni pastirski list ter vas z njim opomnim na dolžnost dobrih kristjanov, da vsaj o Veliki noči očistijo svoje duše ter jih ozaljšajo z milostjo božjo po dobri spovedi in po vrednem svetem obhajilu.

II.

Pred nekaj dnevi mi je dejal duhovni sobrat, da se od škofa pričakujejo učene pridige in znanstvene razprave o bogoslovnih in drugih vedah. Prav! Če govori Sveti Duh po preroku Malahiju: Ustnice duhovnikove naj hranijo učenost, in postava naj se išče iz njegovih ust,¹ velja to tembolj za škofa, ki ga je Bog postavil za višjega duhovnika, učenika in vodnika vernikom v škofiji. Res bi vam s pomočjo tega, kar so nas učili na srednjih in visokih šolah, s pomočjo dobrih knjig, predvsem z božjo pomočjo, lahko napisal dolge razlage visokih skrivnosti naše svete vere.

Pa sv. Pavel, ta modrijan med apostoli in učitelj narodov, je pisal Korinčanom: Ko sem prišel k vam, bratje, nisem prišel z visokostjo besede ali modrosti, oznanjat vam pričevanje božje. Sklenil sem bil namreč, nič drugega ne vedeti med vami ko Jezusa Kristusa, in to križanega.² — Veliki učenec sv. Pavla, škof in cerkveni učenik, slavni pridigar sv. Janez Zlatoust, na čigar god vam pišem to pismo, je dejal svojim poslušalcem: »Jaz ne poznam drugega življenja ko vas in skrb za vaše duše. To je moja briga noč in dan, da bi vi postali sveti in pred Bogom popolni.«³ — In v »Hoji za Kristusom« čitam v prvem poglavju prve knjige: »Kaj ti pomaga, učeno razpravljati o presveti Trojici, ako pa nimaš ponižnosti, brez katere si presveti Trojici zopern. Res, kdor učeno govori, zato še ni svet in pravičen; le krepostno življenje naredi človeka Bogu ljubelega. Rajši naj občutim kesanje, kakor pa znam, kaj je kesanje. Ko bi znal na pamet celo sveto Pismo in vse, kar modrijani učijo, kaj bi ti vse to pomagalo, ako bi ne imel ljubezni in milosti božje! Ničemurnost nad ničemurnost, in vse je ničemurnost,⁴ razen Boga ljubiti in njemu edinemu služiti. To je najvišja modrost, preko sveta iskati nebeškega kraljestva. — Prazno je torej, iskati minljivega bogastva in vanj zaupati. Prazno je tudi, poganjati se za časti in se visoko povzdigovati. Prazno je,

¹ Mal. 2, 7. — ² I. Kor. 2, 1. — ³ Korrespondenz A. Persev. sac. 1934. str. 2. — ⁴ Prid. 1, 2.

streči potelesni počutnosti in si želeti tega, kar se mora naposled hudo kaznovati. Prazno je želeti si dolgega življenja, pa premalo skrbeti za bogoljubno življenje. Prazno je, gledati samo na sedanje življenje, ne pa skrbeti za prihodnje življenje. Prazno je ljubiti, kar mine naglo kakor blisk, ne pa hiteti tja, kjer čaka večno veselje.«¹

III.

Predragi! Gotovo bi bili radi vsi že na tem svetu kolikor mogoče srečni; hoteli bi, da bi se nam godilo dobro; da bi imeli vsi potrebno streho in obleko in dovolj vsakdanjega kruha; da bi bili obvarovani prehudih nesreč in nadlog. Vse to vam iz srca želim in od Boga prosim, ko se vas dan na dan spominjam pri sveti maši in v svojih molitvah. — Pa meni gre pred vsem drugim za vaš pravi blagor, meni je skrb za rešitev vaših neumrljivih duš, ker božji Učenik govori z vso resnobo: Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?²

Rešitev naših duš je za nas kristjane edinole v Odršeniku Jesusu Kristusu, v veri vanj in v življenju po tistih naukih, ki nam jih je On, Sin božji, prinesel na svet. V nikomer drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mi mogli v njem zveličati.³

Zato je moja srčna želja, da bi se vsi ogibali hudega in delali dobro, kakor uči sveta vera; da bi vsi hodili zanesljivo pot Jezusovega zgleda in nauka, ki vodi k Bogu; da bi vsi Boga prav spoznavali in častili, ga ljubili in mu služili ter se tako večno zveličali. Če bomo skrbeli v prvi vrsti za zveličanje svoje duše, sem prepričan, da nam bo dobri Bog dal tudi, česar potrebujemo za vsakdanje življenje. Resnična ostane beseda Gospodova: Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse, kar potrebujete, se vam bo navrglo.⁴

IV.

Za krščansko življenje in takó za zveličanje duš se je v naši škofiji zadnja leta zgodilo marsikaj lepega in koristnega. Za ljudskošolsko mladino se je ustanovilo mnogo Marijinih vrtcev — doslej jih šteje škofija blizu 40. Na srednjih šolah se je pomnožilo število Marijinih kongregacij. Dijaki in dijakinje so na sestankih, prireditvah, shodih in tečajih veselo in pogumno izpovedali svoje versko prepričanje, svojo zvestobo Bogu, veri in Cerkvi. Izven šol je po škofiji nad 90 fantovskih, nad 200 dekleških in mnogo drugih Marijinih družb. Vedno več je župnij z lepo urejenim Apostolstvom

¹ Tomaž Kempčan, Hoja za Kristusom I. knj., 1. pogl. 3. 4. — ² Mat. 16, 26. — ³ Ap. d. 4, 12. — ⁴ Mat. 6, 33.

mož in mladeničev. Te in druge cerkvene družbe in bratovščine navajajo svoje člane k vestnemu izpolnjevanju verskih dolžnosti. Isti namen imajo razne pobožnosti, kakor so misijoni, duhovne vaje za posamezne stanove, tri- ali devetdnevnic, skupna sveta obhajila, molitvene ure.

Mnogo se je storilo za izobrazbo mladine. Na številnih shodih in tečajih je v preteklih treh letih do 35.000 fantov pazljivo poslušalo poučna predavanja, kakor o verskih vprašanjih, tako o raznih drugih koristnih stvareh, ki jih je treba znati za življenje. — Koliko so se goreči duhovniki in pobožni verniki trudili za lastno posvečenje in za zveličanje duš, je znano le vsevednemu Bogu. — Kar ste darovali za misijone, za edinost in za potrebe svete Cerkve, za podporo revežev in v razne dobrodelne namene, je zapisano v knjigi življenja. Bog vam bodi in bo za vsako dobro delo Plačnik in bogato plačilo.

Zlasti je v škofiji razveseljivo napredovalo češčenje presv. rešnjega Telesa. Dekanijski evharistični shodi — v zadnjem troletju jih je bilo 22 — so združili pred sveto Hostijo tisoče in deset-tisoče vernikov obojega spola v pobožnih molitvah, navdušenih pesmih, brezštevilnih svetih obhajilih, veličastnih procesijah. Te evharistične prireditve so bile obenem spominske slovesnosti. V letu 1931 smo z njimi proslavljali 1500 letnico efeškega občnega cerkvenega zbora, ki je potrdil in proglasil versko resnico, da je Marija res Mati božja. Leta 1932 smo obhajali 70 letnico smrti lavantinskega škofa, služabnika božjega Antona Martina Slomška, za katerega molimo, naj bi ga sveta Cerkev prištela svetnikom. Lansko leto 1933 je veljalo po želji svetega Očeta 1900 letnici Gospodove smrti in odrešenja človeškega rodu; obenem je služilo pomnoženi molitvi in poostreni pokori v ta namen, da bi nam Bog olajšal hude in težavne čase, v katerih živimo.

Letos bo meseca avgusta za vso škofijo evharistični kongres v Mariboru, h kateremu vas že sedaj prijazno vabim. Naj postane visoki svetek Marijinega Vnebovzetja letos obenem sijajna proslava njenega božjega Sina. Pokažimo takrat vsi očitno pred vsemi ljudmi, da znamo ceniti predragoceni dar božji, Zakrament presv. rešnjega Telesa, v katerem prebiva Bog med nami in nam je v sveti maši naša vsakdanja daritev, v svetem obhajilu pa naša dušna hrana.

V.

Ako hočemo, da bodo verske in cerkvene prireditve rodile trajnih zveličavnih sadov, to se pravi, da bomo po njih postali res pred Bogom boljši in popolnejši, tedaj ne smemo ostati pri zunanostih. O d z n o t r a j, iz ž i v e v e r e v s r c u morajo izvirati in kliti vse naše molitve in pobožnosti; na v e r s k e m p r e-

pričanju v duši mora sloneti vse naše mišljenje, govorjenje, dejanje. Brez vere ni mogoče, Bogu biti vseč. Kdor hoče priti k Bogu, mora verovati, **da je**, in da je tistim, ki ga iščejo, plačnik.¹ Tako piše od Svetega Duha razsvetljeni apostol sv. Pavel Hebrejcem.

Vse čase so se našli posamezni ljudje, ki so tajili Boga, čeprav človeku zdrava pamet pravi, da mora biti nad njim in nad svetom. Začetnik in večni Stvarnik vseh stvari; saj si drugače ne moremo razložiti, odkod smo in odkod je, kar vidimo krog sebe. Zato je že v svetem Pismu stare Zaveze zapisana obsodba bogotajcev: **Nespametnež** pravi v svojem srcu: Ni Boga.² — Pa dandanašnji svet je v nekaki satanski razdivjanosti naravnost napovedal boj Bogu in vsemu, kar je z Bogom v zvezi. Zedinilo se je na tisoče in stisoče zaslepljencev po vseh deželah, ki so si sami nadelili ime »Brezbožniki«; ki hočejo iztrgati ljudem vero iz srca; ki bi radi uničili vse, kar spominja na Boga; ki so se celó začeli medseboj pozdravljati z bogokletnimi besedami »Ni Boga«, in odzdravljati »Ga ni bilo, in ga ne bo.« — Bog jim bodi milostljiv! Ne vedó, kaj delajo.

Pa tudi tisti, ki niso zašli tako daleč, ampak imajo Boga mnogokrat na jeziku; celo takšni, ki se imajo za dobre kristjane; da, morebiti mi vsi, se dosti premalo zavedamo resničnosti in resnobe svete vere in ne ravnamo dosledno, kakor bi morali ravnati, ako bi imeli trdno versko prepričanje.

Le pomislimo!

Marsikateri se spomni Boga le, kadar bi potreboval njegovo pomoč v kakšni sili ali potrebi. Ne misli pa na to, da je treba Boga častiti in mu služiti z molitvijo, z obiskovanjem službe božje, s prejemanjem svetih zakramentov, z lepim, krščanskim življenjem. Kako naj potem pričakuje, da bi mu Bog moral storiti, kar si poželi, ako on ne stori božje volje!

Koliko jih je, ki molijo, hodijo v cerkev, pristopajo k obhajilni mizi, se udeležujejo cerkvenih pobožnosti: živijo pa čisto drugače, kakor zahtevajo božje in cerkvene zapovedi; živijo, kakor da bi ne bilo Boga, ne življenja po smrti, ne sodbe, ne pekla, ne nebes!

Večinoma — skoro vsi smo takšni, le priznajmo ponižno — večinoma pravimo in molimo, da verujemo v Boga, da vanj upamo, da ga ljubimo. Kadar nas pa zadene huda nesreča; kadar ne gre vse po naši volji; kadar treba trpeti, bodi uboštvo ali bolezen, bodi preziranje ali sovraštvo, bodi kakšno krivico: tedaj se kar omaje naša vera, in oslabí naše zaupanje, in je konec naše ljubezni do Boga in do bližnjega.

¹ Hebr. 11, 6. — ² Ps. 13, 1.

VI.

Ne takó, dragi verniki! Pravični **živí** iz vere,¹ uči sv. apostol Pavel ponovno v svojih listih. In ker Kristus ni le učil, kaj moramo verovati in storiti, da se zveličamo, ampak nam je zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah,² zato bodi vsa vaša skrb obrnjena v to, da bomo postali njemu podobni, da bo naše življenje nosilo na sebi nekako božji pečat njegovega življenja. Saj je Bog tiste, katere je poklical k pravi veri naprej določil, da naj bodo podobni njegovemu Sinu.³ Podobni mu bomo, ako se bomo v vseh položajih življenja skušali ravnati po Duhu božjem, ki veje in govori iz njegovega nauka in zgleda: Ako kdo nima Duha Kristusovega, ta ni njegov,⁴ ugotavlja sv. apostol Pavel Rimljanom, in nadaljuje: Katerikoli namreč se da dó voditi božjemu Duhu, **ti** so božji otroci.⁵

Dragi moji, vi boste dobro presodili in uvideli:

Kristus sam zatrjuje, da je prišel na svet, **ne, da bi vršil svojo voljo**, ampak voljo tistega, ki ga je poslal,⁶ Očeta v nebesih. Na Oljski gori je molil: Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene; vendar ne moja, ampak tvoja volja se zgôdi.⁷ — Niso torej Duha Kristusovega oni, ki se ustavljajo volji božji; ki godrnjajo in preklinjajo, ako jim Bog pošlje kaj neprijetnega; ki so nevoljni in začnejo dvomiti nad Bogom, ako ne usliši takoj njihovih prošenj in jim ne stori po njihovi volji.

Kristus je vzel na se podobo hlapca, se je ponižal in je bil **pokoren** do smrti, smrti na križu.⁸ — Zato nimajo Duha Kristusovega, ki hočejo gospodovati nad drugimi in samovoljno zapovedovati; nimajo ga sinovi in hčere, ki ne ubogajo svojih staršev in z njimi grdo ravnajo; nimajo ga verniki, ki se upirajo odredbam zakonite cerkvene oblasti; nimajo ga državljani, ki ne spoštujejo pravičnih zakonov in postav.

Kristus si je prostovoljno izbral za svoj delež **uboštvo**. Zaradi vas je postal ubog, da si je bil bogat, da bi po njegovem uboštvu vi obogateli,⁹ piše sv. Pavel Korinčanom. Kristus je klical gorje bogatinom, vendar le tistim, ki edinole v bogastvu iščejo svojo tolažbo.¹⁰ Zveličanje pa je prinesel s svojim obiskom bogatínu Zaheju, ki mu je mogel reči: Glej, Gospod, polovico svojega imetja dam ubogim, in ako sem koga v čem prevaril, povrnem če-

¹ Rimlj. 1, 17; Hebr. 10, 38. — ² I. Petr. 2, 22. — ³ Rimlj. 8, 29. — ⁴ Rimlj. 8, 9. — ⁵ Rimlj. 8, 14. — ⁶ Jan. 6, 38. — ⁷ Luk. 22, 42. — ⁸ Filiplj. 2, 7. 8. — ⁹ II. Kor. 8, 9. — ¹⁰ Luk. 6, 24.

t v e r o.¹ Blagroval je Kristus uboge, pa le uboge v duhu, to se pravi, uboge, ki v duhu, to je v srcu, ne hrepenijo po bogastvu, in ki vdano, zavoljo Boga, prenašajo uboštvo. V znani Kristusovi priliki prisodi gospodar vinograda delavcem pravično prisojeni denar, zavrne pa nje, ki se ne držijo pogodbe.²

Nasprotno Duhu Kristusovemu ravna torej, kdor si kopiči bogastvo in denar, bodi s krivičnim dobičkom, bodi z izrabljanjem ali na račun ubogih delavcev. Ni pa tudi po Duhu Kristusovem, ako bi se kdo hotel z nasiljem polastiti premoženja, ki ni njegovo.

Ali vidite, dragi moji, da je le v Duhu Kristusovem mogoča pravilna rešitev socialnega, družabnega vprašanja? Premožni imajo p r a v i c o do svoje pravično pridobljene lastnine, pa tudi d o l ž n o s t, da v ljubezni delijo od svojega premoženja pomoči potrebnim ubožcem. Ubogim delavcem g r e p o p r a v i c i delu primerna, za življenje zadostna plača; veže jih pa tudi d o l ž n o s t, da svoje delo vestno vršijo in ne terjajo večje mezde, kakor jim gre.

To naglaša zlasti sedanji sveti Oče Pij XI. v svojih izjavah o družabnem redu. N o b e n a č l o v e š k a m o d r o s t ne bo premostila nasprotij v človeški družbi; ne preprečila krivic, ki se godijo slabejšim od onih, ki imajo v rokah bogastvo in moč; ne oblažila bede, brezposelnosti in obupa, ki vlada na svetu. To bo mogel storiti le Duh Kristusov, Duh pravice in ljubezni. Ko se bodo ljudje, na podlagi pravice in ljubezni, kakor jo označja vera Kristusova, med seboj sporazumeli, bodo zares p o K r i s t u s o v e m u b o š t v u v s i o b o g a t e l i.

Kristusov Duh je nadalje Duh **odpovedi in trpljenja**. Prostovoljno se odpove Sin božji vsem udobnostim življenja ter sprejme zvrhani, od Očeta mu podani kelih smrtnih muk, nam v pouk, da moramo resno vzeti njegovo besedo: Č e h o č e k d o p r i t i z a m e n o j, n a j s e o d p o v e s a m e m u s e b i i n v z a m e s v o j k r i ž t e r h o d i z a m e n o j.³ — Ne strinja se z Duhom Kristusovim, kdor ne pozna mere v jedi in pijači, kdor streže grešnemu poželenju ter si hoče zaužiti vse, tudi nedovoljene naslade sveta, na drugi strani pa se izogniti vsemu, kar je človeški naravi neprijetno. Za t r e z n o s t i n č i s t o s t je treba premagovanja samega sebe in dostikrat hudega boja: N e b e š k o k r a l j e s t v o t r p i s i l o, i n l e t i s t i, k i r a b i j o s i l o, g a p o t e g n e j o n a s e.⁴

Kristus je dejal: U č i t e s e o d m e n e, k e r s e m **krotek** i n i z s r c a **ponižen**, i n n a š l i b o s t e m i r s v o j i m d u š a m.⁵ Daleč proč od Duha Kristusovega so vsi, ki gojijo razprtije,

¹ Luk. 19, 8. — ² Mat. 20, 1 nasl. — ³ Mat. 16, 24. — ⁴ Mat. 11, 12. — ⁵ Mat. 11, 29.

držijo sovraštva, iščejo maščevanje, hočejo, da bi se moralo vse ukloniti njihovemu mnenju, zahtevajo zadoščenje za vsako razžaljenje časti. — Kristjani, drug drugega bremena nosite, tako boste izpolnili postavo Kristusovo.¹ Ne povzdiguje se drug nad drugim, ker pred Bogom smo vsi skupaj manj ko nič. Fantje predragi, skrbite, da bodo izginili iz vaših vrst medsebojni prepiri, pretepi, uboji, ki so tako sramotni, ki tako zelo nasprotujejo Duhu krščanske izobrazbe!

Kristus je bil poln ljubezni in usmiljenja, celó do sovražnikov. Po svoji domovini je hodil od kraja do kraja, deleč dobrote;² za nje, ki so ga križali, je molil: Oče, odpusti jim!³ Kako nekrščansko je, s trdo besedo odslavlјati prošnike, ki želijo od nas pomoči; kako nasprono Duhu Kristusovemu, držati dneve in leta jezo nad onimi, ki so nam storili kaj hudega! — O ljubi verniki! Radi dajajte miloščino,⁴ in Bog vam bo dal svojo milost. Bodite usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen,⁵ pa boste usmiljenje dosegli.⁶ Odpustite, če imate kaj zoper koga, da vam tudi vaš Oče, ki je v nebesih, odpusti vaše grehe.⁷

Kristus je bil prešinjen ognja, gorečega za čast nebeškega Očeta in za odrešenje duš. Prišel sem, da vržem ogenj na zemljo, in kakó želim, da bi se vnel!⁸ Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.⁹ — Tudi vas, dragi verniki, naj podžiga Duh Kristusov, da boste vsak po svojih močeh podpirali in pospeševali, kar je v čast božjo, pa da boste z apostolsko vnemo reševali duše iz zank sovražnikovih in jih pridobivali za Kristusa. Plačilo apostolov bo vaše plačilo.

Kristus je kazal junaško srčnost v svojem poslanstvu. Veliki duhovniki in vodniki judovskega ljudstva, farizeji in pismouki, vsi so se zedinili in zarotili zoper njega. On pa je za nebeški nauk, ki ga je oznanjeval, za resničnost svojega božanstva, prostovoljno šel v trpljenje in smrt. — Možje in žene, vrli fantje in dobra dekleta! Pogumno kažite pred svetom svoje versko prepričanje! Brez strahu se potegujte za resnico in pravico, pa zastopajte pošteno in dobro stvar! Nič se ne bojte, če je treba zastaviti besedo v obrambo nedotakljivih pravic Boga in svete Cerkve. Trpljenje in mučeništvo za sveto vero je ena največjih milosti božjih. Duh Kristusov naj vas vodi, da boste vselej in povsod priznavali Kristusa pred ljudmi, po-

¹ Gal. 6, 2. — ² Ap. d. 10, 33. — ³ Luk. 23, 34. — ⁴ Luk. 11, 41. — ⁵ Luk. 6, 36. — ⁶ Mat. 5, 7. — ⁷ Mark. 11, 25. — ⁸ Luk. 12, 49. — ⁹ Jan 2, 17.

tem vas bo on priznal pred Očetom, ki je v nebesih.¹

Nad vsem Kristusovim življenjem, delom, trpljenjem se razliva **veselje, mir, zaupanje v zmago**. O predragi! V Duhu Kristusovem bomo prav umeli pomen njegovih božjih besed: Blagor vam, kadar vas bodo zavoljo mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih.² Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakor daje svet, ga vam jaz dam.³ Na skalo bom sezidal svojo Cerkev, in peklenška vrata je ne bodo premagala.⁴ Zaupajte, jaz sem svet premagal.⁵ — Misel na takšne izreke Kristusove in prepričanje o njih resničnosti naj nas utrjuje v dobrem, naj nas odvrača od hudega, naj nas drži kvišku v skušnjavah, naj nas tolaži v trpljenju, naj nas izpodbuja, da ne omagamo na potu, ki vodi v zveličanje. Ako je Bog z nami, kdo je zoper nas!⁶ To je zmaga, ki preмага svet, naša vera.⁷

VII.

V Gospodu ljubljeni škofljani!

Vi ste gotovo slišali in čitali, da so dandanes neizkušeni ljudje, ki menijo, da so od Boga poklicani, preobraziti obličje zemlje; ki sami pravijo, da bodo podrli, kar je staro, na razvalinah pa postavili nov red, ki bo osrečil človeško družbo. Če jih vprašaš, kaj je na starem slabega, in kaj bo tisto novo, ki bo boljše od starega, ne dobiš jasnega odgovora.

Vedite, predragi, prava preobnova, ki bo ustvarila na svetu boljše razmere, je mogoča samole v Bogu. Ko je v začetku Bog ustvaril nebo in zemljo, in je bilo vse pusto in prazno, je Duh božji plaval nad vodami⁸ ter delal red, da je nastal ta krasni svet, ki razodeva vsemogočnost, neskončno modrost in lepoto božjo. Tudi dandanes bo iz razvalin dosedanjega reda mogel ustvariti nov, boljši red le Duh božji, ki je s Kristusom prišel na svet. Zato vas prosim, glejte in skrbite, da boste imeli Duha Kristusovega, potem boste njegovi pravi učenci sedaj, njegovi izvoljenci v nebesih.

To bo prava obnova po besedah sv. apostola Pavla: **Prenovite se po duhu svojega mišljenja in si oblecite novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v**

¹ Mat. 10, 32. — ² Mat. 5, 12. — ³ Jan. 14, 27. — ⁴ Mat. 16, 18. — ⁵ Jan. 16, 33. —

⁶ Rimlj. 8, 31. — ⁷ I. Jan. 5, 4. — ⁸ Gen. 1, 1. 2.

resnični pravičnosti in svetosti.¹ Da, kar je upodobljeno po Bogu-človeku Jezusu Kristusu, to se nikdar ne postara, to je vedno novo. Zakaj Jezus Kristus včeraj in danes, isti tudi na veke,² v vseh časih tistim, ki so poklicani na pot zveličanja, kakor piše sv. apostol Korinčanom, božja moč in božja modrost.³ — To bo katoliška akcija po zmislu svetega Očeta, pravo katoliško delo, če bodo udje posameznih stanov: fantje in dekleta v svojih odsekih, možje in žene v svojih združenjih, vsak po svoje, v Duhu Kristusovem delali za lastno izpopolnjenje in posvečenje; v apostolski vnemi z besedo in dejanjem uveljavljali krščanska načela med somišljeniki in nasprotniki ter jih pridobivali za Kristusa; vse to pa pod vodstvom in nadzorstvom svete Cerkve, ki jo je Kristus ustanovil na zemlji, da vodi ljudi k zveličanju.

— — —

Ko sem bil preteklo jesen, dne 2. oktobra 1933, v zasebni avdijenci pri svetem Očetu Piju XI., se je Namestnik Kristusov iskreno zahvalil za vse molitve in darove in dobra dela, ter mi je naročil, naj sporočim njegov očetovski blagoslov vsem Lavantincem, duhovnikom in vernikom, zlasti dragi mladini, od katere On upa, da bo z lepim krščanskim življenjem pripomogla k resnični obnovitvi človeške družbe v Duhu Kristusovem. — Ob novem letu pa mi je papeški zastopnik v Belgradu pisal, da nam vsem skupaj želi, naj nam bo presladko Dete božje milostljivo in naj nam podeli vse nebeške milosti v najobilnejši meri.

Sporočam vam, dragi moji, v tolažbo in izpodbudo ta blagoslov svetega Očeta in te dobre želje Njegovega prevzvišenega zastopnika. Obenem vas sam iz srca blagoslavljam ter molim, naj pride blagoslov vsemogočnega Boga † Očeta in † Sina in Svetega † Duha nad vas, in naj vselej pri vas ostane. Amen.

V Mariboru, na god škofa in cerkvenega učenika, sv. Janeza Zlatousto, dne 27. januarja 1934.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

Opomba. Pastirski list naj čč. gg. dušni pastirji po prejemu počasi in razločno preberejo vernikom s prižnice ob dveh zaporednih nedeljah. En del branja bodi tretjo predpostno nedeljo. Kjer se vrši služba božja v drugem jeziku, tam naj si čč. gg. po zgornjem listu priredijo prevod ali vsebinsko enako pridigo.

¹ Efež. 4, 23. — ² Hebr. 13, 8. — ³ Kor. 1, 18, 24.

10.

Postna postava za leto 1934.

V zmislu občnih postnih zapovedi (Can. 1250—1254) in s papeškim pooblastilom, danim z odlokom svete konciljske kongregacije dne 5. decembra 1932, se določi za leto 1934 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritržati in obenem zdržati se mesa in mesne juhe, torej popolni ali strogi postni dnevi so:

1. Pepelnična sreda;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od poldneva naprej neha vsak post);
3. petki kvatrnih tednov;
4. dnevi pred Binkošti, pred praznikoma Marijinega vnebovzeta in Vseh svetnikov ter pred Božičem. Na dan pred Božičem preneha vsak post pri večerji.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so naslednji:

1. Vsi drugi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj;
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

Vse te dni, ob katerih je le zapovedano si pri jedi pritržati, je vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tudi se more obed zamenjati z večernim okrepčilom, dovoljeno je torej, da opoldne le kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo. Ni prepovedano uživati pri isti pojedini ribe in meso.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le uživanje mesa in mesne juhe, so vsi ostali petki celega leta.

Ob vseh postnih dneh je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter račba mesne zabele ali živalske maščobe.

Ob omenjenih postnih dneh so se dolžni zdržati mesnih jedi vsi, ki so izpolnili 7. leto; pritržati si pri jedi pa so dolžni vsi verniki od izpolnjenega 21. do začetega 60. leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritržati ali oboje. To velja tudi za odpravljene praznike, ako se še slovesno obhajajo z redno službo božjo. Post ob dneh pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride ta dan na nedeljo ali praznik.

V. Olajšave postne zapovedi:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To velja le za kraj, kjer je sejem, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati in niso dolžni si pritržati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parnikih; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobivati hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

VI. Pripomni se še tole:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav, navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo Očenaš in Česčeno Marijo v čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kánonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritrgtati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Spovedniki morejo presojudati, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritrgtati si pri jedi bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči vsled pooblaščenja izdanega od svete konciljske kongregacije dne 13. junija 1931, da se čas za opravljanje svete spovedi in za sprejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkošti ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opomnijo na starodavno cerkveno določbo in hvalevredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrh tega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnice srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti in veselice.

V Mariboru, dne 29. januarja 1934.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a. Postna postava naj se vernikom prebere s prižnice v nedeljo Quinquagesima. Med letom naj se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo. — Postna postava v nemškem jeziku (Fastenordnung) se nahaja v škofijskem Oglasniku 1928, I, 3, str. 14. Izpremeniti je treba le v prvem in zadnjem odstavku datum odloka svete konciljske kongregacije.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 31. januarja 1934.